GILLETTE & L'ORÉAL,

WOMEN USA

VOL. VI

South Dakota • Tennessee • Texas • Utah • Vermont
Virginia • Washington • West Virginia
Wisconsin • Wyoming

FERDINANDO FREGA

GILLETTE & L'ORÉAL, WOMEN USA — VOL. VI

L'ORÉAL THROUGH GILLETTE · 20

Zuid-Dakota, Tennessee, Texas, Utah, Vermont, Virginia, Washington, West-Virginia, Wisconsin, Wyoming. De laatste etappe van de Amerikaanse oversteek, en de noot die de reeks afsluit.

Hoofdstuk nul — gedeelde opening

Dit openingshoofdstuk is gemeenschappelijk voor alle zes delen van Women of the United States. Het staat hier volledig, ingeklapt, zodat de reeks op volgorde gelezen kan worden zonder herhaling.

HOOFDSTUK NUL

Hier is de wereld geen gebied: ze is een grens. De Noordpool verwelkomt niet, vergeeft niet, laat geen ruimte voor fouten. Het wit heerst als een absolute macht, stil en zonder geheugen. Temperatuur is geen meteorologisch gegeven: ze is een roofdier. De nacht duurt maanden, verplettert gedachten, vervormt de contouren van mensen, slokt hun wil op.

De gemeenschappen zijn weinig talrijk, klein en gesloten. Inuit, Yupik, Arctische volken leven waar niemand zou kiezen te blijven. Hier is ieder individu onmisbaar voor het overleven van de groep. Ben je niet nuttig, dan word je een last. En wie een last wordt, verdwijnt in de stilte, in de sneeuw, in de logica van een omgeving die geen concessies doet.

De wetenschappelijke bases voegen er een ander soort kou aan toe: die van de hiërarchieën. Hier is een vrouw een zeldzame aanwezigheid, een afwijking die zich moet aanpassen of bezwijken.

Op deze plek bestaat het begrip “verdwijning” niet. Er is alleen het wit dat alles uitwist.

Inuit- en Yupikvrouwen

Het Arctische meisje wordt niet verwend: ze wordt voorbereid. Ze leert al vroeg de kou, de duisternis en de honger te weerstaan. Ze moet nuttig worden voor de clan, want hier is identiteit niet persoonlijk. Ze is functioneel. De vrouw draagt de last van gezin en gemeenschap: voedsel, vuur, kinderen, huiden, zorg. Niemand praat over rechten. Niemand praat over kwetsbaarheid. Depressie bestaat, maar ze heeft geen naam. Geweld bestaat, maar het heeft geen getuigen.

Vrouw van de wetenschappelijke bases

Opgeleid, bekwaam, gewend aan discipline. Ze komt als onderzoekster, technica en arts. Ze ontdekt al snel dat de Noordpool geen diploma’s erkent. Hier telt alleen mentale hardheid. Mannelijke hiërarchieën overheersen haar, en elk teken van zwakte wordt als zwakte uitgelegd. Het is een omgeving waarin kracht niet genoeg is: er is extreme zelfbeheersing nodig.

Westerse vrouw “van buiten”

Opgegroeid in vrijheid, komt ze aan in de overtuiging dat ze de kou kan overwinnen. Maar de plek breekt haar: eenzaamheid, piepkleine ruimtes, eindeloze stiltes. De bases zijn geen gemeenschappen, het zijn mechanismen. En een vrouw, binnen een mechanisme dat door mannen is ontworpen, moet vechten om niet te verdwijnen.

De reis naar de rand van de wereld

Mijn buurman, Antonio, die iedereen Nino noemde, praatte al jaren over de Noordkaap, de middernachtzon, de maanden zonder duisternis. Het was een droom die hij in zijn zak bewaarde, als iets onmogelijks. Op een ochtend in mei belde ik bij hem aan en zei alleen dit: “Pak je koffer. Over een uur ben ik terug. Over 30 dagen zijn we weer thuis.” Hij keek me aan, verrast, blij. Zijn vrouw vroeg bezorgd wat we van plan waren. “Een droom najagen”, antwoordde ik.

We stapten in de auto. Onze vrouwen keken ons aan alsof we gek waren. Maar deze reis was echt. Nino zat al vol vragen. “Waar gaan we heen? Hoeveel geld moet ik meenemen?” “Rustig maar”, zei ik tegen hem. “Over 54 uur zijn we er. Maar 5.000 km. We zitten in de nieuwe Range Rover. Geniet van de rit.”

Elke 300 km moest ik stoppen: hij, twaalf jaar ouder dan ik, had zijn eigen ritme. Ik had water en drinken; hij had koffie en lichamelijke behoeften. En hoe verder we kwamen, hoe meer hij over zijn leven vertelde. Dingen die ik nooit had geweten als die eindeloze weg er niet was geweest.

Twee mannen alleen in een auto die het altijd over vrouwen hebben. Hij had alleen zijn eigen vrouw gekend. Ik lachte. Ik stelde hem gerust: “Wij zijn net zo.”

Hij vroeg me hoe ik het volhield om bij mijn verstand te blijven terwijl ik 60 uur reed. Ik vertelde hem over Rusland, toen ik op mijn 22e 51 uur reed om een vrouw te ontmoeten die ik nog nooit had gezien. “Afstanden zijn geen grenzen”, zei ik tegen hem, “het zijn excuses. Ik heb er nooit gehad.”

De aankomst in het wit

We reden Noorwegen binnen. Een herberg langs de weg. Daar zouden we de auto achterlaten en per slee verdergaan.

De gids was ingepakt, ondoordringbaar. Toen ze haar bril afzette, ontdekte ik dat het een vrouw was. Een Noorse vrouw, zwijgzaam, direct, ijzig. Nino in het midden van de slee, zij voorop, ik met mijn 190 cm achteraan, als hekkensluiter.

Het was nog licht. Mijn horloge gaf de tijd aan, maar zei me niet of het nacht of ochtend was. Het was middernachtzon. We hadden de Noordkaap bereikt.

Nino huilde. Hij omhelsde me. Ik zei lachend tegen hem: “Pas op… straks denken de mensen nog dat we homo zijn.” We lachten, maar we stonden aan de rand van de wereld.

Toen kwam de vrieskou: –52 °C.

De toegang tot het echte Noordpoolgebied

Ze brachten ons naar een metalen container om ons om te kleden. Loodzware, gewatteerde pakken, gesloten met ingewikkelde ritsen.

Ik betaalde de gids. Nino werd ondergebracht in een iglo met een paar mannen; ik in een andere bij een gezin: een oude man, tussen de 70 en de 80, en drie vrouwen tussen de 30 en de 50.

Het was een gesloten wereld. Eenvoudig. Rauw.

De man hield zich afzijdig. De vrouwen hielden het tempo erin. En de wc was een heuveltje vijf meter van de iglo: de poep bevroor voordat hij de grond raakte. Mijn eerste plas werd een gele Arctische ster. Het was het Noorden dat me begroette.

De vrouw van middelbare leeftijd, Magi, sprak een beetje Engels. De rest waren gebaren, ogen, handen. De taal van de kou.

Toen ik niet zeker wist hoe ik het pak moest gebruiken, raakte zij, zonder erbij na te denken, mijn kruis aan om me een verborgen rits te wijzen. Er was geen kwade bedoeling, geen gêne: alleen functie. Overleven.

De drie dagen in de iglo

Ze brachten eten. Gerookte vis, rauwe vis, levertraan van kabeljauw, walvisbuik. En haaienballetjes. Er was geen keus. Er was geen alternatief. Het was wat de natuur geeft.

Toen dronk ik: een rode vloeistof. Ik dacht dat het wijn was. Het was gefilterd, gekookt, gezoet walvisbloed. Ik dronk het. Het gaf me een kracht die ik nooit eerder had gevoeld. Een oerenergie. Ik dacht dat het cocaïne was. Nee. Het was het Noorden dat het lichaam binnendrong.

De vrouwen keken naar me. De oude man ging op jacht. Ik rustte en dronk bloed. Drie dagen zonder telefoon, internet, computer, zonder Nino. Alleen ik en zij.

Er was geen nacht. Alleen licht, vuur, ijs en adem.

De drie vrouwen gingen liggen om te slapen. Ik zocht een plekje. De jongste stak haar arm op en gebaarde dat ik dichterbij moest komen. Ze barstten in lachen uit. Ik begreep het niet. Ze zeiden dat ik hun “Kerstmis” was.

Een manier om te zeggen dat ik was aanvaard.

Ik probeerde hun wat geld te geven als dank. Ze weigerden. Ze wilden alleen een omhelzing. En een paar woorden in het Calabrees om zich dichterbij te voelen.

Daar begreep ik de waarde van echte geschenken: die je niet kunt kopen of verkopen.

Het afscheid van de gids

Na drie dagen kwam de gids. Ze sprak een uur lang met de drie vrouwen. Ik stond buiten. Ik begreep niet wat ze zeiden. Het was mijn zaak niet. Het was hun taal, hun wereld, hun wet.

In de container, terwijl ik me uitkleedde, kwam de gids binnen. Nieuwsgierig. Direct. Noords. Ze omhelsde me stevig. Ze kuste me. Haar huid was zo wit als melk. Haar ogen waren zo blauw als de augustushemel.

Ze vroeg me haar mee te nemen. Ze zou alles hebben gedaan om uit die wereld weg te komen.

Ik glimlachte respectvol. Ik kon het niet. Ik mocht het niet.

Ik liet haar maar één belofte na: “Als je iets nodig hebt, schrijf me een brief. Ik zal je helpen.” Zelfs het geld weigerde ze. Ze was een mooie vrouw, maar eenzaam. Een eenzaamheid die je van ver niet ziet. Een eenzaamheid die de kou niet vergeeft.

De terugkeer naar huis

We gingen Nino ophalen. Hij was dolgelukkig. Hij wilde niet terug. Maar ik had een afspraak met zijn vrouw.

Hij vertelde iedereen over zijn drie dagen. Ik zweeg. Ik heb nooit iets gedeeld met de mensen. Alleen met het papier.

En zo, terwijl Nino terugkeerde naar zijn wereld, was ik al onderweg naar een andere. Een andere bestemming. Een andere ontmoeting.

Welkom.

Epiloog

Het Noorden neemt je niet: het verandert je. En het geeft je nooit

heel terug. Mannen komen naar de Noordpool op zoek naar licht, stilte, foto's, dromen. Vrouwen blijven om te overleven.

Mannen vertellen wat ze hebben gezien. Vrouwen zwijgen over wat ze hebben meegemaakt.

Mannen keren terug. Vrouwen blijven. Ze blijven in de kou, in huizen van sneeuw, in stiltes die niemand hoort. Ze blijven om gemeenschappen te steunen die hen niet eren. Ze blijven om kinderen, ouderen, vreemden te beschermen. Ze blijven onzichtbaar.

Ik heb van daar maar één herinnering meegenomen: een mooie, ongelooflijk mooie vrouw, maar alleen. Niet in romantische zin. In menselijke zin. In tragische zin.

Beschouwing

Het Noorden doodt het lichaam niet. Het doodt de aanwezigheid. En wat overblijft is wit: een plek waar vrouwen tegelijk leven en verdwijnen.

Daarom schrijf ik. Omdat extreme plekken hun eigen verhaal niet vertellen. En wie er doorheen reist, kan zich de luxe niet veroorloven te zwijgen.

Ik niet. Ik niet. Mijn land heeft me gebaard, en de rest van de wereld ontvangt me niet als gast, maar als familie.

Vanuit de absolute witheid van het Noorden daalde ik af in de absolute verwarring van de Verenigde Staten.

VERENIGDE STATEN VAN AMERIKA

De onmogelijke opdracht

Achttien jaar werken voor een Amerikaans bedrijf geeft je iets wat geen ander bedrijf ter wereld je kan geven: een werkcultuur, procedures, een duidelijke missie en een systeem van waarden die geen theorie zijn — ze zijn dagelijkse praktijk. Ze leggen ze je niet uit; ze bouwen ze voor je. En ze doen het zonder je toestemming te vragen.

Ik zat op het kantoor in New York toen me een baan werd aangeboden die ik me nooit had voorgesteld. Geen promotie. Geen overplaatsing. Een experiment.

Een vertrouwelijk programma, opgezet om een model van menselijke relaties binnen de Verenigde Staten te valideren. Ze hadden geen managers, psychologen of trainers gekozen. Ze hadden mensen gekozen met een bepaald soort ervaring uit de echte wereld. En mijn naam kwam naar boven — ook al zat ik al achttien jaar in de verkoop. Ze keken niet naar de functie: ze keken naar de geest.

De test was eenvoudig uit te leggen en buitengewoon moeilijk te voltooien:

de 50 Amerikaanse staten bezoeken in één jaar, waarbij ik zelf de steden koos en in elke stad minstens een week bleef.

De laatste twee weken zouden een verplichte vakantie zijn. Zij zouden alle kosten dragen. Ik hoefde alleen te leven, te observeren, te begrijpen en elke maandag een verslag in te leveren. Een menselijk, droog, nauwkeurig verslag.

Ik tekende het contract. Ik liet het thuis weten. Ze vroegen niets. Ze wilden alleen weten of de maandelijkse bevoorrading was aangekomen. Ik stond op het punt een jaar Amerika tegemoet te gaan. Zij, zoals altijd, gingen de volgende maand tegemoet.

Voor de zekerheid werd mijn salaris rechtstreeks op mijn bankrekening in Italië gestort. Het was een beleefde manier om me te zeggen: “Doe niets doms. Leef met wat je hebt. Eens kijken wie je echt bent.”

Pas vijftien jaar later kreeg ik toegang tot mijn oorspronkelijke verslagen, de analyses en het materiaal dat ze over mij hadden verzameld. Daaruit is dit boek geboren. Ik kreeg toestemming om het te publiceren, op één voorwaarde: nooit het bedrijf noemen dat de opdracht gaf.

Het doet er niet toe. Dit verhaal gaat niet over logo’s. Het gaat over een man in een land dat onmogelijk te begrijpen is als je het niet zelf meemaakt.

Begin ik bij het verste punt?

De logische keuze was te beginnen aan de randen, niet in het midden. Om twee eenvoudige redenen:

1. Ik kwam vers uit het experiment: grote helderheid, maximale aandacht.

2. Door bij het uiterste te beginnen kon ik de koers bijstellen en de reis netjes afronden.

Ik hoefde niet in Boston of Chicago te beginnen. Ik moest bij een grens beginnen. Bij een plek die alleen op papier Amerika was.

Ik koos Juneau, de hoofdstad van Alaska. Geïsoleerd. Alleen bereikbaar per boot of vliegtuig. Een stad die van niemand is. De

perfecte plek om te beginnen.

Middelen optimaliseren

Voor mijn vertrek deed ik wat een Amerikaan het meest respecteert: ik organiseerde me als een professional, niet als een toerist.

Ik belde drie van de populairste luchtvaartmaatschappijen, die met de grootste binnenlandse netwerken. In minder dan een uur kocht ik een boekje met vijftig binnenlandse vluchten met 60% korting.

Geen tijdslimieten. Geen daglimieten. Geen beperkingen. Maar één voorwaarde: ze binnen een jaar gebruiken.

Hetzelfde deed ik met hotelketens, Uber Taxi's en autoverhuurbedrijven, en daarna maakte ik een behoorlijk schema van de etappes, de werkwijzen, maar niet van de tijden.

Ik was klaar.

Het was mijn eerste echte succes. Het eerste teken dat ik wist hoe ik me moest bewegen. Amerika beloont wie handelt, niet wie wacht.

Toen het bedrijf de transactie zag, deed het wat een Amerikaanse cultuur altijd doet: het controleerde de betrouwbaarheid.

Was ik in staat een jaar van voortdurende verplaatsingen aan te kunnen? Was ik in staat om te gaan met onvoorziene gebeurtenissen, afstanden en noodgevallen? Was ik zelfstandig?

Daarom regelde ik voor mijn vertrek nog een cruciaal detail:

Ik zorgde ervoor dat ik op mijn creditcard een maandelijkse kredietlimiet had van minstens $ 100.000.

Het was niet bedoeld om uit te geven. Het was bedoeld om te laten zien dat ik het kon beheren. Amerikanen denken zo: als je geen autonomie hebt, heb je geen vrijheid. En als je geen vrijheid hebt, kun je niet worden beoordeeld.

Vanaf dat moment was het programma geen opdracht meer. Het was een missie.

EN NU GAAN WE ECHT OP REIS

Alaska hoort alleen geografisch bij de Verenigde Staten. Het is een andere wereld.

Het is de plek waar vrouwen spoorloos verdwijnen. Waar een aangifte nooit haar bestemming bereikt. Waar steden niet meer zijn dan beschaafde eilanden midden in een woest continent.

Juneau was mijn eerste test: een hoofdstad zonder wegen die haar met de rest van het land verbinden. Een stuk Amerika dat niet als Amerika voelt.

Hier begon ik iets te begrijpen: de reis zou niet geografisch zijn. Ze zou menselijk zijn.

BLOK 1 (Deel I)

Alabama – Alaska – Arizona – Arkansas – Californië – Colorado – Connecticut – Delaware – Florida – Georgia

BLOK 2 (Deel II)

Hawaï – Idaho – Illinois – Indiana – Iowa – Kansas – Kentucky – Louisiana – Maine – Maryland

BLOK 3 (Deel III)

Massachusetts – Michigan – Minnesota – Mississippi – Missouri – Montana – Nebraska – Nevada – New Hampshire – New Jersey – New Mexico

BLOK 4 (Deel IV)

New York – Washington

BLOK 5 (Deel V)

Noord-Carolina – Noord-Dakota – Ohio – Oklahoma – Oregon – Pennsylvania – Rhode Island – Zuid-Carolina

BLOK 6 (Deel VI)

Zuid-Dakota – Tennessee – Texas – Utah – Vermont – Virginia – West-Virginia – Wisconsin – Wyoming

ZUID-DAKOTA

Zuid-Dakota is een land van wind, ijs en afstand. Het is een van die plekken waar de natuur regeert en de samenleving volgt, vaak met achterstand. Het is een staat van land, veeteelt, indianenreservaten, kleine stadjes, gesloten gemeenschappen, winters die te lang duren en kansen die snel opraken.

Hier leeft de vrouw tussen:

– enorme isolatie – verre voorzieningen – extreem klimaat – zware gezinsrollen – minimale banen – vertrapte inheemse gemeenschappen – verborgen armoede op het platteland

Zuid-Dakota is niet slecht. Het is meedogenloos concreet. En in het concrete worden vrouwen als vanzelfsprekend beschouwd.

De vrouw uit het Lakota-reservaat – 38 jaar

oud

Pine Ridge is een open wond. Extreme armoede, werkloosheid, kwetsbare scholen, verslavingen en onverwerkte historische trauma's.

Alana, 38, moeder van vier kinderen, hoort bij de Oglala Lakota-natie. Ze werkt op een kleine school. Haar dag is een evenwichtsoefening tussen gezin, werk, gemeenschap en voortdurende noodgevallen.

Veel voorzieningen bestaan niet. Veel hulp komt niet aan. Veel mensen leven met oude pijn en een onzeker heden.

Haar afwezigheid is historisch en politiek:

de staat bouwde het reservaat om een volk in te dammen, niet om het te steunen.

En de Lakota-vrouw draagt een last die niet de hare zou moeten zijn.

De boerin uit het oosten – 52 jaar oud

In het oosten van de staat liggen enorme boerderijen. Onvoorspelbaar weer, dieren, machines en rekeningen die nooit helemaal kloppen.

Julie woont en werkt op een van die boerderijen. Ze "helpt" haar man niet: ze doet de helft van het werk, zo niet meer.

– Verzorgt de dieren – Rijdt op tractoren – Houdt de boekhouding bij – Kookt voor grote families – Vangt klimaatnoodgevallen op – Trotseert ijskoude winters – Doet duizend dingen die nooit in de balans verschijnen

Haar afwezigheid is cultureel:

haar werk is onmisbaar maar wordt “huishoudelijk” genoemd. Huishoudelijk, m’n reet: het is landbouwwerk, zwaar en onafgebroken.

De vrouw uit het kleine stadje – 44 jaar oud

In de middelgrote steden van het Midwesten lijkt het leven rustig, maar het is een rust die vreet.

Karen woont in Rapid City. Ze werkt als caissière in een grote supermarkt. Minimumloon, flexibele uren “wegens bedrijfsnoodzaak”, stijgende kosten, weinig alternatieven.

Haar leven bestaat uit:

– eentonig werk – lange afstanden – geen culturele activiteiten – weinig vriendschappen omdat mensen hier geïsoleerd leven – een voortdurend gevoel van vastzitten

Haar afwezigheid is geografisch en emotioneel:

er is geen gebrek aan dingen om te doen, al het andere ontbreekt.

De vrouw die kwam om opnieuw te beginnen – 31 jaar oud

Veel vrouwen komen naar Zuid-Dakota op zoek naar een betaalbare plek om opnieuw te beginnen. Lage huren, rustige straten, een illusie van vrede.

Emma is een van hen. Ze komt van de westkust, waar het leven te duur was. Ze dacht hier opnieuw te beginnen.

Toen ontdekte ze de waarheid: – geen gemeenschap – geen steun – minimaal werk – enorme eenzaamheid – slopende winter – ver

van alles.

Haar afwezigheid is er een van relaties:

ze heeft ruimte gevonden, maar geen leven.

Epiloog – Zuid-Dakota

Zuid-Dakota is een land van weerstand. En vrouwen zijn de eersten die weerstand bieden en de laatsten die erkend worden.

In de inheemse reservaten, op de boerderijen, in de kleine stadjes is haar leven een evenwichtsoefening zonder vangnet: één misstap kan haar alles kosten.

Het is een staat die vrouwen een enorme rol toevertrouwt en ze daarna alleen laat om die te dragen.

Beschouwing – Zuid-Dakota

De afwezigheid van vrouwen komt hier niet voort uit een direct sociaal conflict. Ze komt voort uit de som van drie factoren:

– een immens en isolerend grondgebied – een zware en onverwerkte geschiedenis – starre en vanzelfsprekende rollen

Vrouwen zijn onzichtbaar omdat hun strijd als “normaal” wordt gezien. En dat is het probleem.

Dit hoofdstuk maakt één punt duidelijk: Zuid-Dakota is geen plek waar vrouwen niet werken. Het is een plek waar vrouwen harder werken dan wie ook en het minst erkend worden.

TENNESSEE

Tennessee is een staat van muziek, stof, bergen, de Bible Belt, akkers, steden die moeizaam modern proberen te worden en een

achterland dat nooit wil veranderen. Het is een plek waar vrouwen klem zitten tussen twee tegengestelde krachten: de druk van de moderniteit (Nashville, Memphis) en de muur van de traditie (al het andere).

De steden groeien. De buitenwijken blijven stilstaan. Religie dringt de politiek binnen, en de politiek dringt het privéleven binnen. En vrouwen zitten gevangen tussen oude regels, lage lonen, schaarse voorzieningen en gemeenschappen die te veel vragen zonder er iets voor terug te geven.

Het is een prachtig land om te bezoeken, maar ingewikkeld om in te leven.

De vrouw uit Nashville – 29 jaar oud

Nashville is de hoofdstad van de countrymuziek, maar ook de hoofdstad van de illusies. Duizenden jongeren komen er om het "te maken" en belanden in slecht betaalde banen, een hard nachtleven en eindeloze diensten.

Jessica werkt als serveerster in een bar waar elke avond beginnende artiesten optreden. Ze draait diensten tot na middernacht, ademt rook in, glimlacht naar klanten die te veel praten en gaat uitgeput naar huis.

De stad praat over muziek. Zij praat over de huur.

Haar afwezigheid is economisch en cultureel:

ze maakt deel uit van het systeem dat de droom voedt, maar heeft zelf geen toegang tot de droom.

De Afro-Amerikaanse vrouw uit Memphis – 43

jaar oud

Memphis is een stad met een gigantische ziel: blues, soul, zwarte geschiedenis. Maar het is ook een van de armste en meest ongelijke steden van Amerika.

Aisha werkt op een basisschool in een moeilijke wijk. Veel gezinnen leven op het randje, en veel kinderen komen binnen met wonden die onderwijs alleen niet kan helen.

Zij houdt alles overeind: – problemen in de klas – afwezige gezinnen – geldgebrek – een lastige wijk – totale verantwoordelijkheid.

Haar afwezigheid is sociaal en raciaal:

ze staat in het hart van de gemeenschap, maar de staat beschouwt haar alleen als een onderdeel van de schoolmachine.

De vrouw van het platteland – 50 jaar oud

Buiten Nashville en Memphis ligt een harder Tennessee: arme dorpen, verspreide huizen, winkels die opengaan en weer dichtgaan, lichamelijk werk en kerken als de enige aanwezige instellingen.

Brenda woont in een stadje in het zuiden van de Appalachen. Ze is er opgegroeid, heeft twee volwassen kinderen en een man die met tussenpozen werkt.

Zij zorgt voor alles: – het huis – de oude ouders – boodschappen – onderhoud – af en toe een dienst in een winkel.

Haar afwezigheid is geografisch:

ze leeft buiten de kaart van de kansen. Ze heeft geen alternatieven. Ze heeft geen marge.

De vrouw gevangen in de particuliere zorg – 37

jaar oud

Tennessee heeft een van de slechtste zorgstelsels voor onverzekerden. Onbetaalbare kosten, weinig steun en veel particuliere ziekenhuizen.

Michelle werkt als assistente in een kliniek. Elke dag ziet ze patiënten die niet kunnen betalen, mensen die hun behandeling uitstellen en moeders die te laat komen.

Maar ook zij zit ertussenin: ze heeft een minimale verzekering, een ontoereikend salaris, eigen medische schulden.

Haar afwezigheid is medisch:

ze werkt in de zorg, maar kan zich zelf geen behandeling veroorloven.

Epiloog – Tennessee

Tennessee is een staat die aan de oppervlakte verandert, maar vanbinnen star blijft.

De grote steden leggen nieuwe ritmes op, het platteland legt oude tradities op. Daartussen houden vrouwen alles bij elkaar:

– kwetsbare gezinnen – een wankele economie – zwak onderwijs – onbetaalbare zorg – een oordelende religie – ontoereikende lonen

Ze is overal aanwezig, maar door niemand erkend.

Beschouwing – Tennessee

De vrouwelijke afwezigheid komt hier voort uit een dubbel gewicht: het gewicht van de geschiedenis en het gewicht van de

religie.

Vrouwen leven tussen oude plichten en moderne problemen, zonder bescherming of uitwegen.

Het is een land waar vrouwelijke veerkracht als vanzelfsprekend wordt beschouwd, alsof ze natuurlijk, onvermijdelijk, logisch is. Dat is ze niet.

Dit hoofdstuk maakt duidelijk wat velen liever niet zeggen: de kracht van een vrouw is geen excuus om haar niet te geven wat ze verdient.

TEXAS

Texas is groot in alles: grondgebied, geld, religie, trots, tegenstrijdigheden. Het is een van de rijkste staten en tegelijk een van de meest ongelijke. Een economische grootmacht met een achterhaalde politieke mentaliteit. Een plek waar vrouwen moeten overleven te midden van:

– knellende wetgeving – starre gezinsrollen – onbeheersbare steden – eindeloze buitenwijken – verborgen armoede op het platteland – onmisbare maar genegeerde immigrantengemeenschappen – stijgende kosten – ontbrekende bescherming

Texas verrast je als je het van buitenaf bekijkt. Het verrast je niet als je het van binnenuit beleeft.

De latina uit Houston – 33 jaar oud

Houston is een van de meest diverse steden van Amerika. Maar het is ook een van de hardste voor wie onderaan staat. Maribel komt uit El Salvador. Ze werkt in een zorgcentrum voor ouderen.

De diensten zijn slopend, er is weinig steun, en het verkeer vreet elke dag uren van je leven op.

Houston is enorm: gigantische afstanden, onbetrouwbare bussen, extreem weer. Je hier verplaatsen is een baan op zich.

Maribel stuurt geld naar haar familie, voedt haar kinderen op, verdraagt alles.

Haar afwezigheid is economisch en stedelijk:

de stad gebruikt haar, maar beschermt haar niet.

De witte vrouw van de olievelden – 41 jaar oud

Oliesteden zijn maar schijnbaar rijk. Daarachter gaan slopende diensten, ongelukken, drugs en kwetsbare gezinnen schuil.

Amy woont in Odessa. Haar man werkt op de boortorens, verdwijnt wekenlang en komt kapot of opgefokt terug.

Zij doet alles: – kinderen – huis – rekeningen – noodgevallen – de hele familie – chaos – voortdurende spanning.

De oliewelvaart bereikt haar handen nooit.

Haar afwezigheid is industrieel:

Texas viert de olie, maar niet wie de menselijke prijs ervan draagt.

De vrouw zonder medische bescherming – 35 jaar

oud

Texas heeft uiterst strenge wetten voor de gezondheidszorg van vrouwen. De toegang is moeilijk, de kosten zijn hoog en de voorzieningen zijn schaars. Voor veel vrouwen is de enige optie zich ermee te redden.

Chelsea, 35, woont in Lubbock. Ze heeft een kantoorbaan, maar haar verzekering is minimaal, en elk serieus doktersbezoek wordt een schuld.

Ze heeft chronische pijn die ze negeert. Ze heeft onderzoeken die ze al jaren uitstelt. Ze is banger voor de rekening dan voor de ziekte.

Haar afwezigheid is zowel medisch als politiek:

de staat controleert haar lichaam, maar geneest het niet.

De vrouw zonder papieren – 28 jaar

oud

Carolina woont in San Antonio. Ze maakt kantoren en huizen schoon. Contant. Altijd contant.

De angst is voortdurend: voor de politie, voor de immigratiedienst, voor uitbuitende werkgevers, voor oordelende buren.

Ze heeft de vaardigheden, de kracht, de intelligentie, maar ze heeft geen rechten. Voor de staat bestaat ze niet. Voor de stad is ze onmisbaar.

Haar afwezigheid is juridisch:

in Texas houdt de immigrantenvrouw hele sectoren draaiende, maar niemand erkent haar.

Epiloog – Texas

Texas is groot en tegenstrijdig: rijk en arm, modern en achterlijk, machtig en meedogenloos.

Vrouwen dragen het kwetsbare deel van de staat: – onbeheersbare steden – buitenwijken die zich eindeloos uitstrekken –

olieplatforms – arme scholen – overvolle huizen – lage lonen – beperkende wetten.

Ze is overal aanwezig, maar wordt als vervangbaar beschouwd.

Beschouwing – Texas

De afwezigheid van vrouwen komt hier voort uit de vereniging van drie reusachtige krachten: economie, cultuur, politiek.

Texas is een plek waar vrouwen uit eigen wil sterk moeten zijn. Waar mannen vrijheid wordt beloofd en van vrouwen weerstand wordt geëist.

Het is een staat die vrouwen als pijlers eist, maar ze behandelt als vervangbare middelen.

Texas wist vrouwen niet uit: het slokt ze op.

UTAH

Utah is een paradox. Mensen zien het als een perfecte staat: grote gezinnen, rustige steden, spectaculaire bergen, overal orde. Achter die façade gaat een enorme sociale druk schuil, vooral op vrouwen. De overheersende aanwezigheid van de mormoonse kerk schept starre rollen, precieze verwachtingen, een vrouwelijk model dat moet zijn:

– moeder – echtgenote – opvoedster – altijd glimlachend – altijd beschikbaar – nooit in conflict

En zelfs wie niet tot de religie behoort, leeft toch onder die schaduw.

Utah is veilig, ja. Maar niet zo vrij als het lijkt.

De mormoonse vrouw onder druk – 31 jaar oud

Emily is opgegroeid in een traditionele mormoonse gemeenschap. Getrouwd op haar 22e, kreeg ze drie kinderen voordat ze dertig was. Haar leven wordt beheerst door precieze regels: dienstbaarheid, gezin, trouw, orde, rust.

Van buiten is ze onberispelijk. Vanbinnen is ze uitgeput.

Ze mag niet klagen, ze mag niet om hulp vragen, ze mag niet zeggen dat ze moe is. Want “je hoort niet moe te zijn.”

Haar afwezigheid is spiritueel en cultureel:

haar innerlijk is in het systeem niet voorzien, alleen haar rol.

De niet-religieuze vrouw die tegen de

stroom in leeft – 39 jaar oud Sandra is geen mormoon. Ze werkt in de marketing. Ze heeft een dochter, is gescheiden en leeft volgens haar eigen regels. In Utah is dat genoeg om als “anders” te worden beschouwd. Sociale relaties zijn moeilijk. Traditionele gezinnen sluiten haar buiten, veel vriendschappen zijn oppervlakkig en werkplekken zitten vol oordelen.

Haar afwezigheid is sociaal:

buiten het hokje vallen betekent buiten de kring vallen.

De latina immigrante – 34 jaar oud

Utah heeft een enorme, vaak onzichtbare latinobevolking. Ana werkt in een fabriek die voedsel verpakt. Diensten van twaalf uur, koude ruimtes, bevroren handen, lage lonen.

De plaatselijke gemeenschap is beleefd, ja, maar afstandelijk. Integratie is minimaal. Voorzieningen zijn schaars. De

woonkosten stijgen elk jaar.

Ana leeft om te werken en stuurt geld naar haar familie. Meer niet.

Haar afwezigheid is economisch en cultureel:

ze maakt deel uit van de machinerie van de staat, maar de staat erkent haar niet.

De vrouw van de bergdorpen – 50 jaar oud

In de bergachtige gebieden van Utah is het leven mooi om naar te kijken, maar uiterst zwaar om te leven.

Karen woont in een stadje van 2.000 inwoners. Ze werkt op een school en rijdt kilometers voor alles: de dokter, de supermarkt, de apotheek.

De gemeenschap is gesloten. De eenzaamheid is voortdurend. De winters zijn lang, koud en stil.

Haar afwezigheid is geografisch:

de ruimte is enorm, maar haar leven is een kleine kamer zonder uitgang.

Epiloog – Utah

Utah is een staat die een onberispelijk imago heeft opgebouwd: gezin, orde, stabiliteit.

Allemaal waar. Maar achter het imago staan vrouwen die starre systemen overeind houden, zonder recht op kwetsbaarheid, keuzes of marge.

Utah beschermt de vorm, niet de persoon.

Beschouwing – Utah

De afwezigheid van vrouwen in Utah komt niet voort uit conflict. Ze komt voort uit zachte controle, het soort controle dat je met een glimlach vertelt wat je moet zijn.

Hier moet de vrouw perfect zijn. Niet vrij. Perfect.

Dit hoofdstuk legt het bloot: een plek kan veilig, schoon, opgeruimd zijn en je toch de adem benemen.

Utah straft vrouwen niet. Het stuurt ze. En sturen, als je niet kunt kiezen, is gewoon een andere manier van uitwissen.

VERMONT

Vermont heeft bossen, houten huizen, eindeloze sneeuw, stille heuvels, kleine stadjes waar iedereen iedereen kent. Het is een progressieve, vreedzame, veilige staat. Maar het is ook geïsoleerd, duur, moeilijk bereikbaar en star in zijn trage tempo.

De vrouw torst drie verschillende situaties. – geografische isolatie – onbetaalbare kosten van levensonderhoud – gebrek aan echte voorzieningen

Het is een staat die zich als “sereen” verkoopt, maar sereniteit is vaak alleen het gevolg van het ontbreken van alternatieven.

Hier verdwijnt de vrouw niet omdat iemand haar uitwist. Ze verdwijnt omdat niemand haar bereikt.

De vrouw die alleen in de bergen woont – 47

jaar oud

Claire woont in een huis op een heuvel bij Montpelier. Het is geen romantische eenzaamheid. Het is echte eenzaamheid.

Winter: sneeuw, duisternis, ijzige wegen. Zomer: afstand, niemand in de buurt, geen directe hulp.

Ze doet alles zelf: – hout – auto – geplande boodschappen – onderhoud – noodgevallen.

Het voelt als vrijheid. Het is dagelijks overleven.

Haar afwezigheid is geografisch:

de wereld is te ver weg.

De vrouw die in lokale coöperaties werkt – 35

jaar Vermont houdt van het idee van “duurzaamheid”. Coöperaties, korte ketens, lokale producten.

Achter dat beeld zit onderbetaald werk.

Emily werkt voor een landbouwcoöperatie. Het is zwaar werk, koud, met een bescheiden loon. De kosten van levensonderhoud zijn torenhoog: huur, eten en benzine.

Het verhaal wil dat “Vermont een voorbeeld is”. Voor haar is Vermont een broos evenwicht dat elke maand kan instorten.

Haar afwezigheid is economisch:

het romantische beeld wist haar echte inspanning uit.

De vrouw die een gezin onderhoudt zonder enige

steun – 39 jaar oud Sarah woont in Burlington. Twee kinderen, een baan in een klein bedrijf en een ex-man die af en toe aanwezig is.

Vermont is progressief, ja, maar de voorzieningen zijn traag, schaars en ver weg. Scholen hebben het moeilijk, de zorg is duur

en financiële hulp is minimaal.

Elke dag is er een stille oorlog: alles alleen regelen, zich verplaatsen over een groot gebied, noodgevallen opvangen zonder vangnet.

Haar afwezigheid is institutioneel:

de staat praat veel over steun, maar biedt er weinig.

De vrouw die de stad ontvlucht en zichzelf wijsmaakt

dat ze opnieuw begint – 31 jaar oud Velen komen naar Vermont op zoek naar rust. Stille huizen, natuur en een trager levenstempo.

Olivia kwam uit Boston. Ze dacht dat ze evenwicht zou vinden. Ze vond torenhoge prijzen, isolatie en weinig werk. Het landschap is adembenemend. Maar als je gemeenschap, dynamiek, kansen nodig hebt, is er hier niets.

Haar afwezigheid is er een van integratie:

Vermont verwelkomt, maar opent zich niet.

Epiloog – Vermont

Vermont is stilte, schone lucht, bezinning. Maar het is ook afstand, onbetaalbare kosten, emotionele isolatie.

Vrouwen leven in de kieren van een staat die alleen werkt voor wie al veel heeft:

– geld – stabiliteit – relaties – gezondheid

Voor wie dat allemaal niet heeft, wordt het leven hier een eenzaam en steil pad.

Beschouwing – Vermont

De afwezigheid van vrouwen in Vermont is niet zo duidelijk als in hardere staten. Ze is subtieler. Eleganter. Verborgener.

Ze komt voort uit drie factoren:

– de mythe van de eenvoud, die de vermoeidheid uitwist – de prijs van de rust, die niet iedereen kan betalen – emotionele afstand, die wie hulp nodig heeft isoleert

Dit hoofdstuk zegt het zonder filters: natuur is niet genoeg bescherming. En stilte is niet altijd vrede. Soms is het gewoon een gebrek aan luisteren.

VIRGINIA

Virginia is een staat die op twee niveaus bestaat: – het institutionele niveau (Washington DC ligt op een steenworp afstand) – het landelijke niveau (de Appalachen en achtergestelde gebieden)

Het is de wieg van de Amerikaanse geschiedenis, maar ook een van de plekken waar moderne ongelijkheden het zichtbaarst zijn: alomtegenwoordig leger, bureaucratie, rijkdom geconcentreerd in het noorden, armoede in het zuidwesten, levendige universiteitssteden en stilstaande buitenwijken.

De vrouw staat hier aan drie fronten:

– het gewicht van de instellingen – het gewicht van de tradities – het gewicht van de verschillen tussen regio's

Ze is een onmisbare aanwezigheid in elk deel van de staat, maar ze wordt opgezogen in de rol die elk gebied van haar eist.

De rijke vrouw uit het noorden – 34 jaar oud

In Noord-Virginia wonen de mensen die in Washington werken: ambtenaren, analisten, federale werknemers en aannemers.

Elena werkt voor een bedrijf dat met de overheid verbonden is. Goed salaris, carrièreperspectief, onmogelijk leven.

De kosten van levensonderhoud zijn extreem hoog: huren die uit de hand lopen, verkeer dat uren opslokt en een slopend werkrooster.

De vrouw is hier niet arm. Ze is uitgeput.

Haar afwezigheid is professioneel:

iedereen zoekt haar op om de structuren draaiende te houden, maar niemand beschermt haar tegen een totale burn-out.

De Afro-Amerikaanse vrouw uit Richmond – 39

jaar oud

Richmond is een stad die nog met één voet in haar geschiedenis leeft: segregatie, onzichtbare lijnen die wijken scheiden, scholen die het moeilijk hebben, enorme verschillen.

Amina werkt als verpleegster in een ziekenhuis. Zware diensten, moeilijke patiënten, een lastige wijk. Elke dag is een race.

Richmond is een stad in wedergeboorte, maar de wedergeboorte komt altijd eerst in de witte wijken.

Haar afwezigheid is raciaal en sociaal:

ze is de pijler van het systeem, maar blijft onderaan de lijst van prioriteiten.

De vrouw uit de landelijke Appalachen – 50 jaar oud

Buiten de steden verandert Virginia volledig. Lege wegen, bergen, verspreide huizen, diepgewortelde armoede.

Linda woont in de buurt van Wise County. Ze werkt in een winkel, zorgt voor haar zieke moeder en runt het huishouden. Er is geen zorg in de buurt, geen openbaar vervoer en geen economie.

Haar leven rust volledig op haar schouders. De gemeenschap is klein, maar niet sterk genoeg om iedereen te dragen.

Haar afwezigheid is geografisch en structureel:

ze leeft waar de staat niet kan komen.

De vrouw uit Charlottesville – 28 jaar oud

Charlottesville is een universiteitsstad, jong, intellectueel, progressief. Perfect op papier.

In de praktijk niet.

Maya werkt in een café bij de campus. Hoge huren, lage lonen, chaotisch studentenleven, nul stabiliteit.

Hier is de cultuur rijk, maar het leven niet.

Haar afwezigheid is economisch en cultureel:

ze maakt deel uit van de stad, maar niet van haar welzijn.

Epiloog – Virginia

Virginia is een lappendeken van identiteiten die niet op elkaar aansluiten. Extreme rijkdom boven, extreme armoede beneden. Moderne steden aan de ene kant, vergeten Appalachen aan de andere.

Vrouwen leven op elk stukje van dit mozaïek, maar niemand ziet hen echt als de hoofdpersonen.

Ze is beweeglijk als het nodig is, stilstaand als het de staat uitkomt, en altijd nuttig.

Beschouwing – Virginia

De afwezigheid van vrouwen komt hier voort uit de innerlijke verdeeldheid: verdeeld grondgebied, beladen geschiedenis, scheve economie.

Vrouwen zijn de lijm die dit alles bij elkaar houdt, maar de staat behandelt ze als deel van het landschap, niet als sociale drijvende kracht.

Dit hoofdstuk maakt het duidelijk: Virginia groeit, maar niet voor iedereen. En wie achterblijft, zijn vooral de vrouwen die dragen, verzorgen en beschermen, terwijl niemand hen beschermt.

WASHINGTON

Washington is geen staat: het is een motor vermomd als perfect landschap. Wie het van buitenaf bekijkt, ziet groen, bossen, water, Seattle met zijn fotogenieke skyline. Wie het van binnenuit beleeft, weet dat macht hier niet wordt verkondigd: ze wordt uitgeoefend.

Het is een van de weinige plekken in Amerika waar de macht niet uit de politiek komt, maar uit technologie, coördinatie, kapitaal, wetenschappelijk onderzoek en infrastructuur. Amazon, Microsoft, Boeing, de havens aan de Stille Oceaan, universiteiten, biotechnologie, kunstmatige intelligentie, wereldhandel. De westkust droomt hier niet: hier voert ze uit.

Washington is een staat waar:

– een algoritme meer beslist dan een burgemeester – een laboratorium meer geld beweegt dan een hele county – een haven een land kan stilleggen – een startup de toekomst kan veranderen – een onderzoeker een wereldmarkt kan beïnvloeden – een manager het tempo van werknemers in tien landen kan veranderen

Het is macht. Het soort dat niet op tv komt. Het soort dat geen lawaai maakt. Het soort dat in stilte bouwt en vernietigt.

In dit decor zijn vrouwen niet zomaar figuranten. Ze zijn de centrale tandwielen, de hersenen, de strategieën, de operaties, het pure bevel. En ze betalen een hoge prijs: eenzaamheid, burn-out, voortdurende druk, carrières die je opslokken, privélevens die afbrokkelen terwijl de wereld de resultaten toejuicht. Washington vergeeft de kwetsbaren niet. Het wacht niet op wie vertraagt. Het beschermt niet wie valt.

Wie aan de top staat, weet dat beter dan wie ook. Wie de macht van dichtbij heeft gezien — en hier komt jouw zin vanzelf binnen — herkent meteen het verschil tussen schijn en invloed.

Want echte macht is geen toneel. Het is verantwoordelijkheid, risico, zelfbeheersing en geen ruimte voor fouten.

Dit is Washington: een hogedruklaboratorium van vrouwelijke macht, waar de vrouwen die echt het bevel voeren geen tijd hebben om erover te praten. Ze moeten haar beheren.

En dit hoofdstuk is hun portret. Tweeëntwintig kunsten om te laten zien wat het betekent aan de top te staan van een staat die geen adempauze gunt.

GEZAGHEBBENDE NOOT

“In de jaren dat ik in het Witte Huis kwam, in de tijd van Bill en Hillary Clinton — en ik was de eerste Calabriër die ze ontmoetten —, noemden ze me altijd ‘Mr. Frega’. Anderen kenden me, vanwege mijn verleden bij Gillette, als ‘Blade-man’. Twee namen, hetzelfde gewicht: precisie, betrouwbaarheid en geen angst voor de macht. Als je bepaalde kamers eenmaal hebt gezien, begrijp je meteen wie er echt de baas is en wie alleen maar toneelspeelt.”

Elena – Directeur AI-onderzoek (Redmond, 43 jaar

oud

Macht: extreem hoog Prijs: haar privéleven Elena coördineert tweehonderd onderzoekers. Algoritmen, ethiek, financiering, druk vanuit Washington DC. Ze bedenkt geen producten: ze legt de fundamenten voor de commerciële kunstmatige intelligentie van de toekomst.

Haar hand is onzichtbaar, maar overal aanwezig. Als één beleidslijn verandert, verandert een hele markt.

Ze werkt 14 uur per dag, slaapt weinig en maakt nooit fouten.

Macht, echte macht, geeft je geen vrijheid. Ze geeft je verantwoordelijkheden die geen normaal mens kan dragen.

Sara – VP Amazon Global Logistics (Seattle, 46 jaar

oud

Macht: operationele controle over de planeet Prijs: geen menselijk evenwicht

Duizenden mensen zijn van haar afhankelijk. Havens, vliegtuigen, robothubs, distributiealgoritmen. Als zij iets beslist, veranderen de

levertijden in veertien landen.

Ze noemen haar “de vrouw die de wereld beweegt”. Ze lacht niet veel. Ze heeft er geen tijd voor.

De macht is hier meedogenloos: je maakt geen fout twee keer. Soms zelfs niet één keer.

Claudia – CEO biotech (Bellevue, 39 jaar oud)

Macht: genetica, investeerders, baanbrekend onderzoek Prijs: chirurgische eenzaamheid Claudia leidt een biotechbedrijf dat op $ 1 miljard wordt gewaardeerd. Experimentele behandelingen kunnen de manier veranderen waarop zeldzame ziekten worden behandeld.

Ze verloor relaties, vriendschappen, stukken van haar leven. Ze won maar één ding: een visie die iedereen vreest en respecteert.

Macht is geen geld. Macht is wanneer de wereld op jouw keuzes wacht.

Tanya – Directeur van de haven van Seattle (50 jaar oud)

Macht: wereldwijde infrastructuur Prijs: voortdurende druk

De haven slaapt nooit. Zij ook niet.

Containers, beveiliging, relaties met Chinese, Koreaanse en Amerikaanse bedrijven. Macht is hier niet glamoureus: het is chaos beheren.

Als zij een fout maakt, ligt een hele kust stil.

Dit is het verschil tussen beeld en inhoud.

Melinda French Gates – Van schoonmaakster tot

wereldmacht

Macht: wereldwijde invloed op gezondheid, onderwijs en gelijkheid. Prijs: een symbool worden zonder op te houden mens te zijn.

De waarheid, NANDO, is deze: Melinda werd niet in de macht geboren. Ze deed kleine baantjes, ook schoonmaken, om haar studie aan Duke te betalen. Ze had een normaal gezin, nul vermogen, nul machtsnetwerken. Alles kwam samen: – een moeilijke studie – een eerste baan bij Microsoft toen het nog een klein bedrijf was – interne groei op verdienste – een filantropische visie die vandaag miljarden beweegt.

Vandaag zit ze aan de tafels waar de beslissingen vallen: – wereldwijde vaccinaties – beleid voor de gezondheid van vrouwen – het recht op onderwijs – strategische investeringen – VN-programma's.

Echte macht. Niet het soort dat je in flitslicht ziet. Het soort dat levens verandert.

En juist daarom is haar verhaal zo belangrijk: omdat het onderaan begint en opstijgt tot waar weinig vrouwen ter wereld komen.

Naomi – Chief Security Officer, Big Tech (Seattle, 45

jaar oud

Macht: wereldwijde beveiliging, cyberinlichtingen Prijs: beroepsparanoia

Naomi slaapt nooit echt. Ze leidt de digitale beveiliging van een van de techreuzen aan de westkust. Ze bepaalt protocollen, voorziet aanvallen, blokkeert indringers en beheert crises.

Ze heeft een groep van zeshonderd mensen. Er kan elke minuut iets gebeuren.

Echte macht = verantwoordelijkheid die je hart breekt. Want als zij een fout maakt, komen banken, ziekenhuizen en regeringen langzaam tot stilstand.

Niemand ziet haar. Maar iedereen gebruikt de wereld die zij beschermt.

Jennifer – CFO Microsoft Cloud (Redmond, 51 jaar

oud

Macht: wereldwijde cijfers, strategieën, investeringen Prijs: geen mentale adempauze

Ze beheert miljarden alsof het regels in een schrift zijn. Ze is een van die mensen die aandelen, markten en partnerschappen kunnen bewegen.

Ze heeft een woest vermogen: ze ziet het risico eerder dan anderen.

Ze noemen haar “de vrouw met de vaste hand”. Zonder haar zou de hele cloudsector niet zo sterk zijn als vandaag.

De prijs? Een brein dat nooit stopt. En een lichaam dat al jaren om rust smeekt.

Mei Ling – Executive bij Google DeepMind (Seattle

Hub, 38 jaar oud)

Macht: geavanceerd AI-onderzoek Prijs: isolement binnen de elite

Mei Ling is een wonderkind, maar ze betaalt ervoor. Ze is een geniaal kind, afgestudeerd aan MIT, daarna geavanceerde AI. Nu

leidt ze een van de meest gevreesde en gerespecteerde groepen in de sector.

Ze ziet de wereld als een geavanceerd algoritme: snelheid, precisie, visie.

Maar haar sociale leven is een woestijn. Haar eenzaamheid is evenredig aan haar talent. Macht bouwt, maar scheidt. Isabelle – Directeur operaties van de Gates Foundation (Seattle, 47 jaar oud) Macht: wereldwijde invloed Prijs: bevroren emoties Isabelle praat niet veel. Ze organiseert. Ze rekent. Ze verdeelt geld over ziekenhuizen, vaccins, scholen en programma's voor vrouwen. Ze is geen bekend gezicht. Ze is het logistieke brein achter miljarden dollars. Werkt met regeringen, ngo's, wetenschappers, ministers. Als je op dit niveau zit, heb je geen vrienden, je hebt alleen dossiers. Haar menselijkheid blijft uit zelfbescherming verborgen. Carla – Commandant kustwacht PNW (Tacoma, 44

jaar oud

Macht: zee, redding, federale operaties Prijs: versleten lichaam Carla voert het bevel over teams die stormen, schepen, illegale handel en noodgevallen trotseren. Ze is een vrouw van staal, gerespecteerd zelfs door mannen die niemand respecteren. Ze redde levens, beheerde milieurampen, leidde nachtelijke operaties op ruwe zee. De macht is hier fysiek. Vuil. Echt.

De prijs? Haar lichaam zit vol onzichtbare littekens.

Andrea – Chief Engineering Officer Boeing

Luchtvaart (Everett, 49 jaar oud)

Macht: de wereldluchtvaart Prijs: de veiligheid van miljoenen mensen op je schouders dragen

Andrea ontwerpt luchtvaartoplossingen. Als zij een onderdeel aftekent, vliegt dat onderdeel over de hele planeet. Ze is een van de heel weinige vrouwen die engineeringteams van dat kaliber leiden.

Ze heeft een gezag dat niet schreeuwt. Ze heeft een blik die beoordeelt, niet aarzelt. Ze heeft de zenuwen van iemand die geen enkele schroef verkeerd mag hebben.

De prijs? De voortdurende, stille angst die alleen wie de leiding heeft kent.

Sofia – Directeur spoedeisende hulp, UW

Medical (Seattle, 52 jaar oud)

Macht: echte zorg, beslissingen die levens redden of verwoesten Prijs: een opgebrande ziel

Sofia is degene die een ziekenhuis draaiende houdt als de chaos uitbreekt. Ze werkt niet in de esthetische geneeskunde. Ze werkt overal waar bloed, overdoses, ongelukken, psychiatrische crises en extreme armoede opduiken.

De macht is hier meedogenloos: nu beslissen, niet morgen. En zij beslist. Elke dag. Al twintig jaar.

De prijs? Niets verrast haar nog. En dat is voor een mens een hoge prijs.

Haruni – Directeur Beveiliging &

Handel van de haven van Tacoma (45 jaar oud)

Macht: internationale handel en veiligheid Prijs: leven onder voortdurende geopolitieke druk

Haruni is de vrouw die praat met: – de FBI – de marine – Japanse bedrijven – Koreaanse bedrijven – interne coördinatie – federale diensten.

Ze beheert legaal verkeer, controles, scheepsveiligheid en internationale audits. Ze controleert een deel van de keten die de westkust draaiende houdt.

De prijs? Geen enkele rustige nacht. Elk schip dat binnenvaart is een persoonlijke verantwoordelijkheid.

Zhen – CTO van een fintechplatform van vele miljarden

dollars (Bellevue, 36 jaar oud)

Macht: echt geld, transacties, systemen die niet mogen vallen
Prijs: een ethiek die zwaarder weegt dan geld

Zhen heeft geen tijd voor het socialemediaverhaal van “vrouwen in tech”. Zij is tech.

Ze beheert risicoloze financiële systemen. Ze verplaatst elke minuut miljoenen. Ze heeft een technische macht die zelfs de directie overheerst. Ze noemen het “de stille slag”: als zij spreekt, veranderen de beslissingen.

De prijs? Een ethiek die elke dag beschermd moet worden tegen de compromissen van anderen.

Miriam – Hoofd van de Digital Crimes Unit, Washington

State Patrol (40 jaar)

Macht: onzichtbare onderzoeken Prijs: elke dag de menselijke duisternis zien

Miriam voert het bevel over een eenheid die niemand kent, maar die iedereen vreest. Cybercriminaliteit, pedofilie, internationale fraude, digitaal geweld, gestolen identiteiten. Zij is degene die systemen binnendringt, vindt, terughaalt en ontmantelt.

Echte operationele macht. Ze is niet glamoureus. Ze is noodzakelijk.

De prijs? Haar geest voert gevechten die niemand zou mogen zien.

Laila – Directeur Global Cloud & AI Strategies

(Seattle, 48 jaar oud)

Macht: bepaalt de technologische regels van de toekomst Prijs: leven in een voortdurende mentale oorlog

Laila is geen manager. Ze is architect van digitale ecosystemen. Ze praat met regeringen, multinationals en instellingen. Ze schrijft beleid dat wereldwijde standaard zal worden. Ze heeft een kantoor met uitzicht op het meer, maar haar geest leeft op een andere planeet. Echte macht is dit: de weg bepalen voordat de wereld begrijpt waar ze heen gaat.

De prijs? Er is geen pauze. Er is geen “daarna”. Er is geen normaliteit.

Rachel – Operationeel manager ruimtevaartproductie

(Kent, 44 jaar oud) Macht: de particuliere ruimtevaartindustrie Prijs: het contact met het leven op aarde verliezen

Rachel leidt de operaties van een bedrijf dat onderdelen maakt voor ruimtevoertuigen: satellieten, modules, sensoren.

Als iets niet werkt, bellen ze haar om drie uur ’s nachts. Als alles werkt, noemt niemand haar.

Macht in de ruimte is wreed: één fout verbrandt $ 400 miljoen in een seconde.

Ze weet het. En ze leeft elke dag op die rand.

Noor – Directeur van het State Energy Policy

Department (Olympia, 51 jaar oud) Macht: beslist over het lot van de energie van een hele staat. Prijs: gehaat worden door alle lobbygroepen.

Noor is een vrouw die documenten ondertekent die het klimaat, het vervoer, de hoogte van de energierekening, het industriële leven veranderen.

Milieuactivisten vinden haar te traag. De industrie vindt haar te streng. Politici vrezen haar omdat ze de dossiers beter kent dan zij. Bureaucratische macht op hoog niveau is onzichtbaar voor de media, maar daar wordt alles beslist.

Noor voert het bevel zonder dat het zo lijkt. De prijs? Het perfecte doelwit zijn.

Helena – Hoofd digitale operaties van de staatsoverheid

(Olympia, 46 jaar oud)

Macht: infrastructuur, data, openbare diensten Prijs: een hele staat moeten beschermen met een te kleine groep

Helena coördineert kritieke systemen: digitale identiteit, infrastructuur, zorgdiensten, schoolnetwerken, noodgevallen.

Ze weet dat een aanval op haar systeem chaos zou betekenen voor miljoenen mensen. Haar telefoon gaat nooit uit. Nooit.

Ze is een vrouw die werkt aan de “grijze kant van de macht”: niet politiek, niet privé. Die kant die niemand ziet, maar waarvan alles afhangt.

De prijs? Een voortdurend gevoel van onzekerheid.

Dana – Senior venture capitalist, $ 3 miljard onder

beheer (Seattle, 42 jaar oud)

Macht: beslist wie leeft en wie sterft in de startupwereld Prijs: een machine worden die weinig voelt en te veel beoordeelt

Dana investeert in techbedrijven. Ze hoeft maar “NEE” te zeggen om een project te vernietigen. Ze hoeft maar “JA” te zeggen om vijftig banen te scheppen. Ze heeft de chirurgische koelte van iemand die talent ziet en het zonder emotie beoordeelt. Ze is de antithese van de ondernemersromantiek.

De macht van het kapitaal is eenvoudig: wie geld heeft, bestuurt de toekomst van anderen.

Ze doet het zonder te trillen. De prijs? Emoties blijven buiten het kantoor. Altijd.

Epiloog — Washington

Washington is een staat die niet alleen functioneert: hij voert het bevel. Niet met slogans of congressen, maar met de handen die technologie, coördinatie, onderzoek en infrastructuur bewegen. En binnen dit systeem vragen vrouwen niet om een plek: ze nemen hem.

Zij zijn het die algoritmen, ziekenhuizen, havens, energie, ruimtevaart, beveiliging en kapitaal leiden. Ze hebben geen tijd om over zichzelf te praten, en geen enkele behoefte om aardig gevonden te worden.

Hun macht is niet luidruchtig. Ze is structureel. Ze zit verborgen in codes, contracten, standaarden en protocollen. Het is de macht die beslist zonder gefotografeerd te worden.

Washington is geen zachte staat. Het is een complex mechanisme dat wie het niet aankan verslindt. En de vrouwen die op die hoogte standhouden, zijn geen symbolen. Het zijn pijlers.

Dit hoofdstuk laat het zien: echte macht bestaat, en hier heeft ze een vrouwelijk gezicht.

Beschouwing — Washington

De macht van vrouwen in Washington komt niet voort uit vriendelijkheid, maar uit bekwaamheid. Ze komt niet voort uit "vrouwen een stem geven", maar uit het feit dat veel vrouwen hier een brein hebben dat hele sectoren kan verschuiven.

Washington is een staat waar telt wat je kunt, niet wat je zegt te zijn. En de vrouwen die deze omgeving beheersen, betalen een extreem hoge prijs: eenzaamheid, overprestatie, privélevens teruggebracht tot een haakje, identiteiten gebouwd op resultaten, niet op emotie.

Macht, echte macht, is geen prijs. Het is een last. En wie haar echt draagt, klaagt niet. Die houdt haar overeind. En betaalt elke dag voor het verschil tussen schijn en belang.

In deze staat is er geen ruimte voor "bijna". Of je blijft op niveau, of ze verslinden je.

De vrouwen van Washington zijn op niveau. En gaan er vaak overheen.

Brief van de auteur

Ik heb de macht van dichtbij meegemaakt, nog voordat ik besefte dat ik er ooit over zou schrijven. In het Witte Huis, toen Bill en Hillary Clinton het middelpunt van de wereld waren, noemden ze me “Mr. Frega”. De eerste Calabriër die ze ontmoetten. Anderen noemden me, vanwege mijn verleden bij Gillette, “Blade-man”: een snijder, een afmaker, een man die nooit een lijn mist.

Sindsdien maakt macht geen indruk meer op me. Ik herken haar. Ik meet haar. Ik weet wanneer ze echt is en wanneer ze alleen toneel is. In Washington is toneel nutteloos. Hier is macht zo concreet als het staal van de havens, zo snel als servers, zo kwetsbaar als een slecht afgesteld algoritme, zo duur als een beslissing die niet kan worden teruggedraaid.

En de vrouwen die haar op hun schouders dragen, herinneren aan iets eenvoudigs: macht is geen voorrecht. Het is een verantwoordelijkheid. En wie haar echt heeft, zegt het niet: die laat het zien.

WEST-VIRGINIA

West-Virginia is een van de meest gewonde plekken van Amerika. Het is bergen, mijnen, opioïden, werkloosheid, geïsoleerde kerken, kwetsbare scholen, gebroken gezinnen. Het is een van de staten die alles heeft verloren: zijn industrieën, zijn jongeren, zijn gezondheid, zijn vertrouwen.

Hier leeft de vrouw niet: ze houdt het puin overeind.

De vrouw van de gesloten mijnen – 53 jaar oud

Hele stadjes leefden van de steenkool. Toen werd alles gesloten. De mensen bleven, het werk niet.

Linda was de vrouw van een mijnwerker. Nu leeft ze van twee kleine baantjes, met een man met een longziekte en een zoon die is overleden.

Haar afwezigheid is industrieel: de staat heeft de hele sector in de steek gelaten en het aan de vrouwen overgelaten om op te rapen wat overblijft.

De vrouw in de opioïdencrisis – 37 jaar oud

West-Virginia is het epicentrum van de Amerikaanse opioïdenverwoesting. Emily verloor haar zus, haar broer zit in herstel, en haar man wordt heen en weer geslingerd tussen verslaving en verstand.

Ze werkt in een buurthuis en ziet elke dag wat de rest van het land negeert.

Haar afwezigheid is zowel medisch als politiek: ze is het slachtoffer van een systeem dat een generatie heeft verwoest.

De vrouw van de diepe Appalachen – 44 jaar oud

Bergen die isoleren, wegen zonder straatverlichting, onmogelijke afstanden.

Karen woont in een dorp van zevenhonderd mensen. De scholen zijn arm, de zorg is ver weg en de economie staat stil.

Haar leven is zo roerloos als het landschap. En niemand ziet haar.

Haar afwezigheid is geografisch.

De vrouw die lesgeeft waar niemand wil – 29

jaar oud

Jonge leraren zijn hier uiterst zeldzaam. Megan bleef omdat niemand anders wilde.

Ze heeft klassen met getraumatiseerde kinderen, kwetsbare gezinnen en nul middelen. Het is pure moed, maar het systeem beloont haar niet.

Haar afwezigheid is institutioneel: de staat vraagt alles van haar en geeft niets terug.

Epiloog – West-Virginia

West-Virginia is een wrede herinnering: als een economie valt, valt een hele samenleving.

De vrouw bleef als enige pijler over. Maar één pijler is niet genoeg om een berg te dragen.

Beschouwing – West-Virginia

De afwezigheid van vrouwen komt hier voort uit verlatenheid. Geen ander land is zo aan zijn lot overgelaten om weg te rotten. En vrouwen betalen de hoogste prijs: zorg, overleven, stilte, tradities die knellen als kooien.

Hier is weerstand geen deugd. Het is een noodzaak.

WISCONSIN

Wisconsin is een geografische en emotionele paradox: een landbouw- en industriestaat, star en zacht, uitgestrekt en verstikkend. Bier, melk, fabrieken, bossen, bevroren meren. Rijke universiteiten, leeg platteland, steden die moeite hebben om te

ademen. Hier verdwijnen vrouwen niet, ze worden genormaliseerd, alsof de last van het overleven bij het geboortecontract hoort.

De melkveehoudster – 45 jaar oud

Wisconsin is melk. Maar achter elke gallon zitten ruggen die doorbuigen, knieën die schreeuwen, levens die al tientallen jaren geen zondag hebben gehad.

Sarah staat om 4.00 uur op. Niet uit deugd: uit noodzaak. Koeien om te melken, machines die geen fouten vergeven, eindeloze bureaucratie, sneeuw die wegen en optimisme uitwist. Veel mannen stortten in toen de landbouw ophield een baan te zijn en een dodelijke loterij werd. En de vrouwen? Zij namen het roer over zonder ooit tot kapitein te worden benoemd.

Sarahs afwezigheid is agrarisch, systemisch en wreed.

Ze doet alles. Ze houdt het familiebedrijf drijvende. Toch bestaat ze maatschappelijk niet, ze is een spook dat inkomen genereert.

De vrouw uit Milwaukee – 34 jaar oud

Milwaukee is een open wond: een harde, ongelijke, gelaagde stad. Torenhoge armoedecijfers, verwaarloosde scholen en gewetenloos geweld.

Jasmine werkt op een school zonder leraren, zonder geld en zonder toekomst. Ze heeft twee kinderen en een partner die er alleen is als ze hem niet nodig heeft. Elke ochtend rijdt ze door wijken waar niemand over dromen praat: hier draait alles om de week doorkomen.

Haar afwezigheid is stedelijk.

De stad gebruikt haar en verbruikt haar. Ze noemt haar “sterk”, een belediging vermomd als compliment.

De fabrieksvrouw – 51 jaar oud

De industrie van Wisconsin is niet meer die van vroeger, die stabiliteit en pensioen beloofde. Vandaag is ze een spelletje roulette: langere diensten, verplicht overwerk en lonen die dalen terwijl de kosten van levensonderhoud stijgen.

Maria is een veteraan van de productielijn: versleten polsen, een aangetaste rug, nul marge. Ze herhaalt duizenden keren hetzelfde gebaar, alsof haar lichaam een verwisselbare machine is.

Haar afwezigheid is industrieel.

Het is de onzichtbaarheid van de arbeidster die alles in beweging houdt zonder dat iemand haar in officiële toespraken noemt.

De vrouw van het koude noorden – 57 jaar oud

Het noorden van Wisconsin is een andere planeet: eindeloze bossen, stille meren onder meters ijs, een eenzaamheid die je niet om toestemming vraagt.

Karen woont in een hut bij Superior. De sneeuw blijft een half jaar liggen. Afstanden zijn een straf: kilometers lege wegen scheiden alles van de beschaving. Hier verdwijnen vrouwen niet: ze lossen langzaam op, als damp in de kou.

Haar afwezigheid is klimatologisch en geografisch.

Niemand ziet haar, omdat niemand er komt.

Epiloog – Wisconsin

De staat functioneert. Fabrieken draaien. Boerderijen produceren. Steden vangen de klap op. En altijd, achter elk stukje van dit wankele evenwicht, staat een vrouw die het vuile, stille werk doet.

Maar niemand zegt dat. Niet uit kwade wil. Omdat het zo gemakkelijker is.

Beschouwing – Wisconsin

De afwezigheid komt hier voort uit een giftig dogma: “de vrouw uit het Midwesten is van nature sterk.” Een handig verhaaltje voor wie de prijs van die kracht niet wil zien. Het is geen deugd. Het is geen genetisch talent. Haar overleven wordt vermomd als morele plicht.

En als overleven een gewoonte wordt, houdt het leven op leven te zijn.

WYOMING

Wyoming is een leegte die ademt. Een land van grillige bergen, eindeloze prairies, een wind die nooit ophoudt, vrij rondzwervende paarden, oliebronnen, vrachtwagens, steenkool en afstand. Hier is ruimte geen begrip: het is een kracht die je vormt.

Het is de dunst bevolkte staat van Amerika. En een van de vijandigste voor vrouwen. Want hier wordt het leven niet besproken: het wordt aangegaan. Het is fysiek, dagelijks, totaal. En er is geen bescherming die je niet zelf kunt bouwen.

De vrouw van de ranch – 49 jaar oud

Kim woont op een ranch zo groot als een county. Haar dagen zijn een wervelwind van noodgevallen: zadels, dieren, geboortes om

drie uur ’s nachts, door de wind kapotgescheurde hekken, roofdieren, sneeuw tot aan de knieën.

Werkt ze als een man? Nee. Ze werkt harder dan de meeste mannen. Want terwijl zij één keer breken en instorten, breekt zij tien keer en gaat ze door.

Maar in de ogen van de wereld is ze geen persoon: ze is een agrarische functie, een operationeel onderdeel van het bezit, een vanzelfsprekende aanwezigheid.

Haar afwezigheid is agrarisch, structureel, genormaliseerd.

De vrouw van Oil & Gas – 37 jaar oud

Alex zit midden in de zachte hel van de Amerikaanse energie. Onmogelijke diensten, moordende kou, door mannen gedomineerde omgevingen waar grappen harder snijden dan mesjes. Ze is bekwaam, helder en goed voorbereid. Veel meer dan velen die meer verdienen dan zij. Respect krijgt ze op afbetaling, als een gunst. De rest is stilte, toespelingen en inspanning. Professioneel, fysiek en psychologisch.

Haar afwezigheid is industrieel en seksueel:

ze is niet onzichtbaar omdat ze onbekwaam is, maar omdat ze te bekwaam is op een plek die haar niet wil toelaten.

De vrouw van de kleine stadjes – 55 jaar oud

Hier zijn de stadjes geen stadjes: het zijn verzetshaarden van tweehonderd tot driehonderd inwoners. Een kerk, een winkel, twee wegen, een parttime sheriff.

Linda doet alles wat de gemeenschap drijvende houdt: bankzaken, apotheek, vrijwilligerswerk, boodschappen voor ouderen,

oppassen, noodgevallen, comités, begrafenissen, steun, aanwezigheid.

Zij is het menselijke mechanisme dat voorkomt dat de microgemeenschappen instorten.

Toch ziet niemand haar. Haar bestaan is vanzelfsprekend, automatisch, alsof het de rol is die in de handleiding staat.

Haar afwezigheid is maatschappelijk: fundamenteel, maar niet erkend.

De vrouw van de nationale parken – 32 jaar oud

Yellowstone, Grand Teton, gebieden die iedereen denkt te kennen, maar die niemand echt kent.

Ze is ranger, gids, bioloog en een analytisch mens. Ze hoort dierengeluiden voordat de dieren er zijn. Ze kan sporen lezen, het terrein en noodgevallen. Ze heeft echte macht over het landschap, maar ze heeft geen gemeenschap. Ze leeft geïsoleerd, als iemand die op een onzichtbare grens woont: te veel natuur om zich deel van de beschaving te voelen, te veel verantwoordelijkheid om zich kwetsbaarheid te permitteren.

Haar afwezigheid is professioneel en geografisch:

ze is er, beslissend, maar ver van alles.

Epiloog – Wyoming

Wyoming is woest mooi, adembenemend mooi en levensgevaarlijk hard.

Vrouwen worden hier niet genegeerd: ze worden opgenomen in het landschap.

De wind neemt ze stukje bij beetje mee, de afstand put ze uit, de eenzaamheid kerft ze als vulkanisch gesteente. En op het eind weten ze niet meer waar de vrouw begint en het land ophoudt.

Beschouwing – Wyoming

De vrouwelijke afwezigheid komt hier voort uit de natuur zelf: ruimte, kou, stilte, isolement.

De vrouw wordt deel van het land, alsof ze geen behoefte had aan rechten, bescherming, een netwerk of een gemeenschap.

Maar het is precies andersom. Juist omdat ze in het hardste deel van Amerika leeft, heeft ze meer bescherming nodig dan anderen.

En in plaats daarvan wordt haar gevraagd rots te worden. Landschap te worden. Te verdwijnen zonder geluid.

Ferdinando Frega